

ULUSLARARASI İNSANI YARDIM RAPORU

2019

Katkıda bulunanlar

Serra DIPTAŞ
Niyazi ÇETİNKAYA
Ayşegül GÜRBÜZ
Hakan BENLİ
M. Maruf YAMAN

Grafik Tasarım

H. Tufan TOLASA

İÇİNDEKİLER

Kısaltmalar Listesi	3
Bakan Sunuşu	7
Başkan Sunuşu	9
5 Kitada 58 Ülkede	10
Giriş	13
Arnavutluk	15
Bangladeş	19
Burkina Faso	23
Güney Sudan	25
Irak	29
İran İslam Cumhuriyeti	31
Mozambik	33
Somali	37
Somaliland	38
Suriye	41
Barış Pınarı Bölgesi	43
Fırat Kalkanı Bölgesi	45
İdlib	48
Zeytin Dalı Bölgesi	53
Yemen	55
Sonuç	61

KISALTMALAR

AFAD	Afet ve Acil Durum Yönetimi Başkanlığı
BMMYK	Birleşmiş Milletler Mülteciler Yüksek Komiserliği
GİGM	Göç İdaresi Genel Müdürlüğü
GSYİH	Gayri Safi Yurt İçi Hasıla
INGC	Mozambik Ulusal Afet Yönetimi Enstitüsü
INSARAG	Uluslararası Arama ve Kurtarma Danışma Grubu
UN OCHA	Birleşmiş Milletler İnsani Yardım Koordinasyon Ofisi
UNICEF	Birleşmiş Milletler Çocuklara Yardım Fonu
WFP	Birleşmiş Milletler Dünya Gıda Programı

*"Türkiye,
girişimci ve insani dış politika anlayışıyla tüm dünyayı ve insanlığı kucaklayan
sorunlara adil çözümler bulmak için çabalayan bir ülkedir.
Dünyanın en cömert insani yardım yapan ülkesi, en fazla yerinden edilmiş kişiyi
kabul eden devleti unvanlarımız boşuna değildir. "
(Birleşmiş Milletler Genel Kurulu 2019)*

Recep Tayyip ERDOĞAN
Cumhurbaşkanı

Türkiye, Dünya'nın 140'ı aşkın ülkesine insani yardım ve kalkınma yardımı yapıyor. Ülkemizin geliştirdiği yardım modeli ile milletler arasında gönül köprüleri kurmak için çalışıyoruz.

Dünya'nın farklı noktalarında, süresi neredeyse 10 yıla yayılan pek çok kriz yaşanıyor. 168 milyon insan yardıma muhtaç iken 70 milyonu aşkın kişi, yani insanlığın %1'i, zorla yerinden edilmiş bulunuyor. Bu krizlerin maliyeti ve oluşturduğu kayıpların tutarı ise 16 trilyon ABD Doları düzeyinde seyrediyor. Yani hem insanlık zulüm ve yokluk altında eziliyor hem de küresel gayri safi hasılanın %13'ü heba ediliyor.

Krizden beslenenlerin aksine feyzini insanından alan Türkiye, Dünya'nın 140'ı aşkın ülkesine insani yardım ve kalkınma yardımı yapıyor. Ülkemizin geliştirdiği yardım modeli ile milletler arasında gönül köprüleri kurmak için çalışıyoruz. Türk modeli, insanımızın diğerkâmlık, cömertlik ve yardımseverliğini esas alarak mazlumun yanında duruyor. Türkiye Yardım Modeli'nde, insani yardımlar kalkınma yardımlarıyla tamamlanıyor. Çünkü Türkiye, muhtaç ülkenin bağımlılığını değil, kendi ayakları üzerinde durabilmesini amaçlıyor. Yani muhtaç hiçbir ülkenin kalmamasını hedefliyor.

Türkiye'ye özgün bu model doğrultusunda çalışan kurumlarımız arasında, AFAD güçlü şekilde yer alıyor. Bir yandan afet yönetimi çalışmalarını yürüten AFAD, diğer yandan omzunda ağır bir insani sorumluluk taşıyor. Ülkemiz, AFAD ile Dünya'nın her noktasında insani yardım faaliyetleri yürütüyor, arama ve kurtarma çalışmaları yapıyor.

İhtiyaç olan ülke ve bölgelerde vatandaşlarımızın can güvenliği ve yabancı ülke vatandaşlarının kurtarılması için tahliye ve transfer operasyonları gerçekleştiriyor.

Her yıl yayımlanan Küresel İnsani Yardımlar Raporu, AFAD'ın da katkısıyla Türkiye'nin insani yardımda gösterdiği gelişmeyi ortaya koyuyor. Raporlara göre, 2012 yılında Türkiye'nin yaptığı toplam insani yardım 1 milyar ABD Dolarına yükseldi. 2013 yılında bu miktar %50'den fazla artarak 1,6 milyar ABD Dolarının üzerine çıktı. Miktar, 2015'te ikiye katlanarak 3,2 milyar ABD Dolarına, 2016'da 6 milyar ABD Dolarına yükseldi.

Türkiye, yardımlarını katlarken insani yardım sıralamasındaki basamakları da tırmandı. Önce dünyanın en fazla yardım yapan 3. ülkesi, ardından 2. ülkesi oldu. Türkiye'nin 2017'de yaptığı uluslararası insani yardım miktarı ise 8 milyar ABD Dolarına ulaştı. 2018'deki raporda, Türkiye ilk kez 'Dünyanın En Fazla Yardım Yapan 1. Ülkesi' ilan edildi. 2019 raporu ile 2. kez aynı unvanı elde etti ve ayrıca 5. Kez 'Dünyanın En Cömert Ülkesi' oldu. Aslında yaptığı yardımlarla Türkiye, 'Küresel İnsani Merkez' haline geldi.

Küresel İnsani Yardımlar 2019 Raporu verilerine göre, Türkiye, Dünya'daki bütün insani yardımların neredeyse 3'te 1'ini tek başına yaptı. 2018'de, Dünya genelinde 28,9 milyar ABD Doları olan toplam yardımın 8,4 milyar ABD Dolarını, Türkiye verdi. Yani, tüm Dünya'daki insani yardımın %29'unu yalnızca ülkemiz gerçekleştirdi. Milletimizin gönül bolluğu ile Batı'nın en zengin ülkelerinin tamamını geride bıraktık.

Türkiye olarak yalnız yurt dışına değil, aynı zamanda yurdumuza sığınan mazlumlarla da yardım eli uzattık. Ölümünden kaçan sığınmacılara kucak açarak onların hayata tutunmalarını sağladık. Birleşmiş Milletler Mülteciler Yüksek Komiserliği (UNHCR), Türkiye'yi 'Dünyanın En Fazla Sığınmacıya Ev Sahipliği Yapan Ülkesi' ilan etti. "Dünya'nın Vicdanı: Türkiye" oldu.

Türkiye, topraklarına sığınana sahip çıkmaya ve uzakta da olsa mazluma el uzatmaya devam ediyor. İlgili diğer kurumlarımız ve AFAD eliyle dünyanın en ücra noktalarıyla dahi bağ kuruyor, mevcut bağlarını kuvvetlendiriyor. Dünyada sözü geçen ülke olmanın insani sorumluluklarını hamd olsun yerine getiriyor. İnsanlığın bayrak yarışında önde koşan Türkiye güçlendikçe ulaştırdığı yardımlar da artarak devam edecektir.

Süleyman SOYLU
Bakan

AFAD

T.C. İÇİŞLERİ BAKANLIĞI
**AFET VE ACİL DURUM
YÖNETİMİ BAŞKANLIĞI**

İnsanlığın umudu olan Türkiye gibi ülkeler, Dünya'nın yaralarını sarmaya gayret ediyor. Türkiye, AFAD dâhil olmak üzere, ilgili kurumlarının çalışmalarıyla Dünya'nın yardım eli durumuna geldi.

Dünya'nın dört bir yanında farklı nedenlerle insani krizler yaşanıyor. Önemli bir kısmı insan eliyle ortaya çıkan bu krizler nedeniyle insanlığın önemli bir bölümü, yardım olmadan hayatta kalamıyor, evinden ediliyor ve iltica etmek zorunda bırakılıyor. İnsan onuruna yakışır bir hayat sürdürme hakkından yoksun bırakılıyor. Ne yazık ki Dünya'nın büyük bölümü de bu duruma sessiz ve tepkisiz kalıyor.

İnsanlığın umudu olan Türkiye gibi ülkeler, Dünya'nın yaralarını sarmaya gayret ediyor. Türkiye, AFAD dâhil olmak üzere, ilgili kurumlarının çalışmalarıyla Dünya'nın yardım eli durumuna geldi. Bu konuda, yaklaşık son 20 yılda ciddi bir mesafe kat eden Türkiye'nin AFAD'ı olarak biz, üstümüze düşeni hakkıyla yapmak için çalışıyoruz. Bu nedenle şimdiye kadar 5 kıtada 58 ülkede insanlığın yanında olduk. Bu ülkelerde insani yardım ve arama kurtarma operasyonları yürüttük, insani altyapılar kurduk. İnsanlığın yaralarını iyileştirmek için yoğun biçimde gayret gösterdik.

Deprem, insani kriz, salgın, Türk vatandaşlarının ve yabancıların tahliyesi, hasta/yaralı transferi gibi pek çok durumda Türkiye'nin şefkatini tüm insanlığa ulaştırdık.

2019 yılında da, 51 kişinin hayatını kaybettiği Arnavutluk'taki depremde, 900 binden fazla Arakanlı mültecinin sığındığı Bangladeş'te, kuraklıkla mücadele eden Burkina Faso'ya, şiddetli sellerden etkilenen komşularımız Irak ve İran'a, 50 bin evin yıkıldığı tropik bir fırtınadan etkilenen Mozambik'e ve her 10 dakikada bir açlıktan dolayı hayatını kaybettiği Yemen'de insani yardım çalışması yürüttük. Ayrıca Suriye'de Zeytin Dalı, Barış Pınarı, Fırat Kalkanı ve İdlib bölgelerinde defalarca kez göç ettirilmiş insanların insan onuruna yakışır şartlarda yaşayabilmeleri için gayret sarf ettik.

Bu çalışmalarımızı, şeffaflık ve hesap verebilirlik ilkeleri doğrultusunda okuduğunuz rapor ile sizlerin takdirine sunduk. Uluslararası İnsani Yardım Faaliyetleri 2019 Raporu, insani yardım operasyonlarımızın kapsamı hakkında önemli bilgiler içeriyor. Rapor, AFAD'ın da katkısıyla Türkiye'nin insani yardımda gösterdiği gelişmeyi ortaya koyuyor.

Bu vesileyle Dünya'nın pek çok yerinde mesai mefhumu gözetmeksizin büyük bir özveri ile çalışan AFAD personelimize ve raporun hazırlanmasında emeği geçen çalışanlarımıza şükranlarımı sunuyorum. Ayrıca faaliyet raporunun, okuyucuları açısından yararlı olmasını temenni ediyorum.

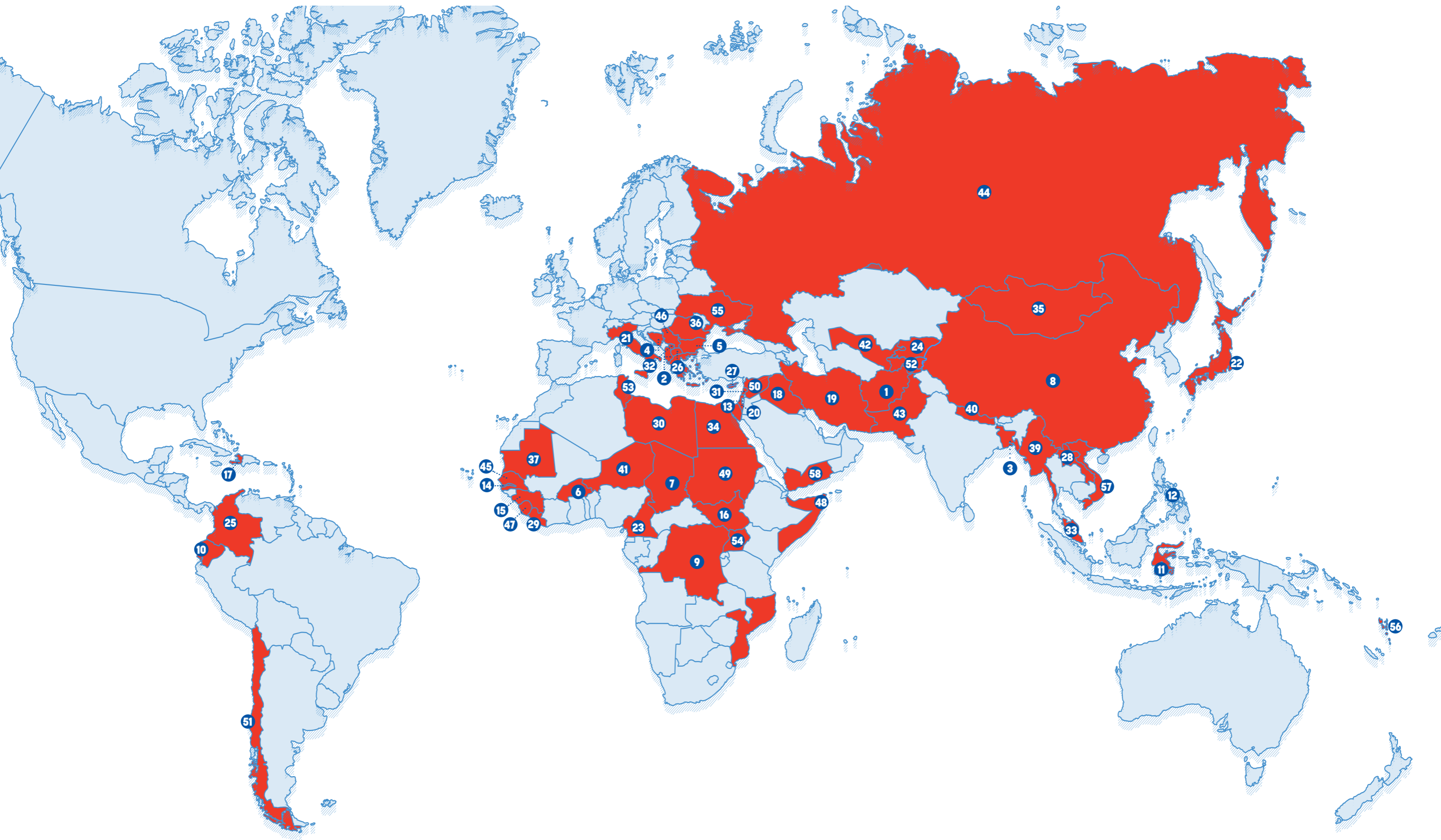
Dr. Mehmet GÜLLÜOĞLU
Başkan

5 KİTADA 58 ÜLKEDE

Ülkemiz 2009-2019 yılları arasında 5 kıtada 60'a yakın ülkede deprem, sel, kuraklık, kıtlık, yangın ve iç karışıklıklar gibi afet ve acil durumlardan etkilenen insanlara yardım etmek üzere insani yardım çalışmaları gerçekleştirmiştir. Kalkınma İnisyatifleri Örgütü (Development Initiatives Organization) tarafından hazırlanan Küresel İnsani Yardım Raporuna (Global Humanitarian Assistance Report) göre 2018 yılında da ülkemiz en fazla insani yardım yapan ülke konumunu korumuştur.

- 1 Afganistan
- 2 Arnavutluk
- 3 Bangladeş
- 4 Bosna-Hersek
- 5 Bulgaristan
- 6 Burkina Faso
- 7 Çad
- 8 Çin
- 9 Demokratik Kongo Cumhuriyeti
- 10 Ekvador
- 11 Endonezya
- 12 Filipinler
- 13 Filistin
- 14 Gambiya
- 15 Gine
- 16 Güney Sudan
- 17 Haiti
- 18 Irak
- 19 İran İslam Cumhuriyeti
- 20 İsrail
- 21 İtalya
- 22 Japonya
- 23 Kamerun
- 24 Kırgızistan
- 25 Kolombiya
- 26 Kosova
- 27 Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti
- 28 Laos
- 29 Liberya
- 30 Libya
- 31 Lübnan
- 32 Makedonya
- 33 Malezya
- 34 Mısır
- 35 Moğolistan
- 36 Moldova
- 37 Moritanya
- 38 Mozambik
- 39 Myanmar
- 40 Nepal
- 41 Nijer
- 42 Özbekistan
- 43 Pakistan
- 44 Rusya
- 45 Senegal
- 46 Sırbistan
- 47 Sierra Leone
- 48 Somali
- 49 Sudan
- 50 Suriye
- 51 Şili
- 52 Tacikistan
- 53 Tunus
- 54 Uganda
- 55 Ukrayna
- 56 Vanuatu
- 57 Vietnam
- 58 Yemen

Gıda kolisi dağıtımı
Afganistan
2018

GİRİŞ

2009 yılında kurulduğundan beri, Afet ve Acil Durum Yönetimi Başkanlığı (AFAD) 5 kıtada 58 ülkede; deprem, sel, kuraklık, kıtlık ve savaş gibi diğer uluslararası karışıklıklardan etkilenen insanlara yardım etmek için insani yardım operasyonları yürütmektedir.

2018 ve 2019 Küresel İnsani Yardım Raporlarına göre Türkiye insani yardıma yönelik olarak en çok harcama yapan ülke konumundadır.¹ GSYİH açısından Türkiye uluslararası insani yardım konusunda en fazla harcamayı yapan ülke konumundadır.²

2019 yılı sadece doğa kaynaklı afetler açısından uluslararası insani yardıma ihtiyaç duyulan bir yıl olmamış; aynı zamanda Suriye, Yemen ve Bangladeş'teki Myanmar mülteci konusu gibi bazı ülkelerde devam eden karışıklıklar dolayısı ile de insani konuların gündemde olduğu bir yıl olmuştur. Savaş mağduru ülkeler ve mülteci krizinden etkilenen ülkeler konusu uluslararası gündemi oluşturmaya devam etmiş ve AFAD'ın da insani olarak müdahil olduğu alanlar olmuşlardır.

AFAD, 2019 yılında çatışmaların devam ettiği ülkelere ek olarak; Arnavutluk'ta meydana gelen

ve 51 insanın ölümüyle ve 3000 civarında insanın yaralanması ile sonuçlanan depremde olduğu gibi, doğal afetlerden etkilenen ülkelere de acil yardımlarda bulunmuştur. Ülkelerin içinde bulunduğu farklı iklimler ülkeleri farklı problemler ile karşı karşıya bırakmaktadır. 2019 yılında İran ve Irak sel ve şiddetli yağışlar ile mücadele ederken, Somali ve Burkina Faso ölümcül kuraklık ile mücadele etmiştir.

AFAD dünya çapında; savaş, açlık gibi insani krizlere ek olarak doğal afetlerden etkilenen insanların yaralarını sarma görevini üstlenmiştir. Sadece 2019 yılında AFAD 10 ülkeye yardım elini uzatmış, insani yardım çağrısında bulunan devletlerin çağrılarına cevap vermiştir. 2019 yılında uluslararası insani yardımlar için yapılan toplam harcama 55 milyon ABD Doları tutarındadır. Bu meblağ, sadece ulaştırılan yardımın bedeli olup, operasyonel ve lojistik masraflar bu tutara dahil değildir.³

AFAD kuruluşundan bugüne kadar yaptığı gibi dünya çapında acil yardıma ihtiyaç duyan tüm insanların hiçbir ayrımcılık gözetmeden aynı hassasiyet ve aynı sorumluluk bilinci ile yanında olmaya devam edecektir.

¹ Küresel İnsani Yardım Raporları; <https://devinit.org/publications/global-humanitarian-assistance-report-2019/#downloads>

² Türkiye'nin, sınırları içerisindeki sığınmacılara yaptığı yardımların (özellikle Suriye iç savaşından kaçan Suriyeli sığınmacılar) diğer ülkelerin uluslararası insani yardım için harcadığı bütçe ile karşılaştırılması konusundaki mevcut görüş farklılıkları bulunmaktadır.

³ Dağıtılan yardımın miktarını/türünü listelemeden 'yararlanıcıların sayısını' listelemeyi tercih eden uluslararası kurumlar yerine, AFAD olarak dağıtılan yardım miktarı ve türü hakkında bilgi vermeyi tercih etmekteyiz. Bunu yaparak daha şeffaf olup bütçemizin tam olarak nerede harcadığını gösteriyoruz.

Kutupalong Mülteci Kampı Gıda dağıtımı
Cox's Bazar, Bangladeş
2019

ARNAVUTLUK

Arnavutluk, son birkaç yıldır ne yazık ki çok sayıda doğa kaynaklı afet yaşamış bir ülkedir. 2009 yılından itibaren AFAD, Arnavutluk'a 6 farklı olayda uluslararası insani yardımda bulunmuştur. Bu yardımların ilki, 2010 yılında gerçekleşen sel felaketi dolayısı ile gerçekleşmiş, AFAD bölgeye gıda paketi, hijyen kiti ve tıbbi malzeme gibi yardımlar göndermiştir. 2012 yılında gerçekleşen orman yangınları dolayısı ile AFAD, Arnavutluk acil durum birimlerine Türkiye Tarım ve Orman Bakanlığı bünyesinde bulunan iki adet yangın söndürme uçağını göndermiştir. 2015 yılında Arnavutluk tekrar bir sel felaketi yaşamış ve AFAD bölgeye 1.700'ün üzerinde gıda paketi göndermiştir. Durumun ciddiyeti dolayısı AFAD ayrıca Arnavutluk'un acil durum müdahalesine destek vermek amacı ile 4 uzman personelini de bölgeye göndermiştir. Ülkede 2017 yılında bir sel daha meydana gelmiş ve afetten etkilenenler için AFAD tarafından bölgeye 1.300 gıda paketi gönderilmiştir.

Arnavutluk 2019 yılında, uluslararası insani yardıma ihtiyaç duyduğu iki büyük deprem yaşamıştır. İlki 21 Eylül 2019 tarihinde meydana gelen 5,6 büyüklüğündeki deprem Durres bölgesini etkilemiştir. Bu depremde herhangi bir can kaybı olmamıştır.

İkinci deprem 26 Kasım 2019 tarihinde meydana gelen 6,4 büyüklüğündeki depremdir. Bu depremde 51 kişi hayatını kaybetmiş, 3.000 civarında insan da yaralanmıştır. Arnavutluk'un kuzeybatısını vuran bu deprem ülkede 40 yılı aşkın süredir yaşanan en büyük deprem ve son 99 yıldır yaşanmış olan en ölümlü deprem olma özelliğine sahiptir. Bu deprem aynı zamanda, 2019 yılında dünyada meydana gelen depremler arasında ölümün en çok olduğu depremdir.

AFAD yaşanan bu her iki depremde de Arnavutluk'a yardım göndermiştir. Durres bölgesini etkileyen ve 21 Eylül 2019 yılında

meydana gelen deprem sonrasında, bölgeye 480 adet aile tipi çadır gönderilmiştir.⁴

Arnavutluk'un kuzeybatısını vuran ve 26 Kasım 2019 tarihinde gerçekleşen 6,2 büyüklüğündeki deprem sonrasında AFAD afet bölgesine 17 personel ile birlikte tam donanımlı 2 arama kurtarma aracı ve arazi aracı göndermiştir. Bu ekipmanlar bölgeye Türk Silahlı Kuvvetleri'nin kargo uçağı ile gönderilmiştir. Bölgede yaşayan Türk vatandaşları da Türkiye'ye aynı uçak ile getirilmiştir.

AFAD personeli bölgede aktif olarak faaliyet göstermiş ve Durres bölgesinde yapılmış olan INSARAG UCC toplantılarına katılım sağlamıştır. Kurtarma ekibimiz tarafından yürütülmüş olan çalışmalar neticesinde, Miramar Otel'in enkazından bir ceset çıkartılarak yetkili birimlere teslim edilmiştir.

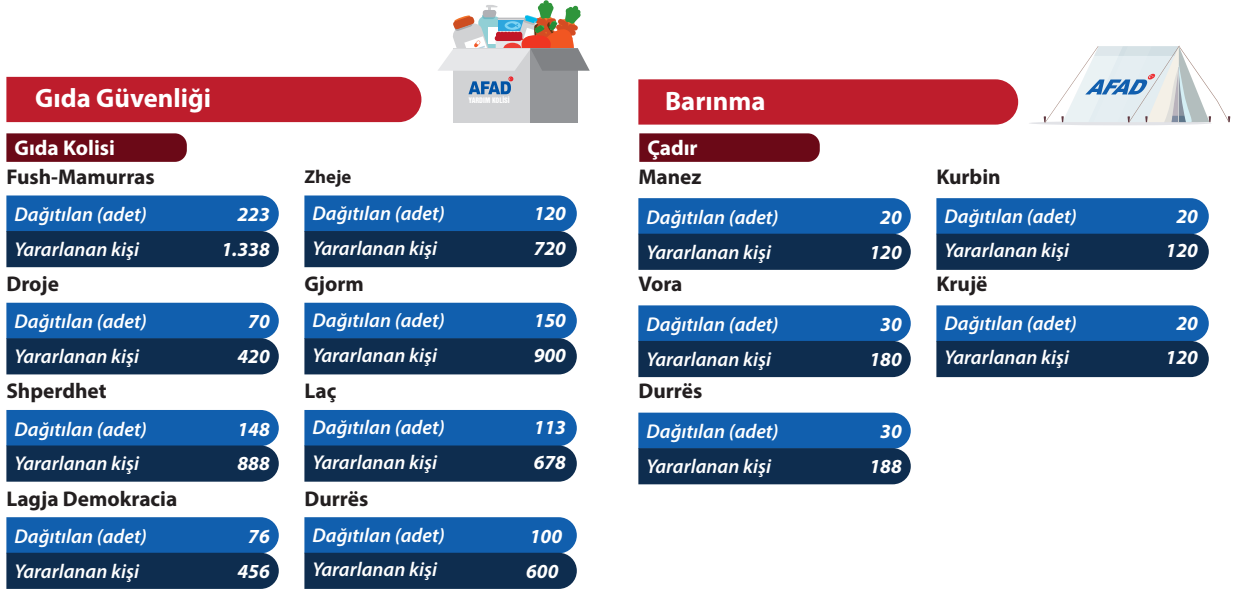
Arnavutluk Başbakanı Edi Rama, 27 Kasım 2019'da AFAD ekibinin çalıştığı bölgeyi ziyaret etmiş ve incelemelerde bulunmuştur. 30 Kasım'da, Başbakan, arama ve kurtarma faaliyetlerine katılan ekiplere teşekkür etmek amacı ile bir tören tertip etmiştir.

Arnavut yetkilileri ile yapılan görüşmeler ve arama-kurtarma faaliyetlerini takiben, 1000 adet gıda paketi ihtiyaç sahibi insanların bulunduğu bölgelere teslim edilmiştir. Gıda kolileri haricinde, 3 Aralık 2019 tarihinde 120 aile çadırı Manez, Vore, Kurbin, Kruje bölgelerine dağıtılmıştır.

2019 yılında AFAD'ın Arnavutluk'a gerçekleştirdiği insani yardım faaliyetlerinde toplam 390.996 ABD Doları (2.198.786 milyon Türk Lirası) tutarında harcama yapılmıştır.

2009 yılından itibaren yürüttüğü insani yardım faaliyetleri ile AFAD Arnavutluk'a 730.596 ABD Doları tutarında insani yardımda bulunmuştur.

⁴Aile tipi çadırları 16m2 ve en fazla 6 kişinin barınabileceği kapasitededir.

İnfoğrafik 1. AFAD tarafından 2019 yılında Arnavutluk'a yapılan insani yardımların dağılımı

AFAD arama kurtarma ekibi çalışmalarını
Dürres bölgesi, Arnavutluk
2019

Afetzedelere çadır kurulumu
Arnavutluk
2019

Gıda kolisi dağıtımı
Arnavutluk
2019

BANGLADEŞ

Arakan (Rohingya) mülteci krizi, her ne kadar küresel gündemde yeni ortaya çıkmış olsa da, yeni bir kriz değildir. 1977'de Myanmar (Burma olarak da bilinir) Rakhine eyaletinde Dragon King (Ejderha Kral) Operasyonunu başlatmıştır ve Arakan etnik azınlığının vatandaşlığını elinden almıştır. Kendi ülkelerinde yasadışı kabul edilen Arakanlılar evlerini terk etmek zorunda kalmıştır. Dragon King Harekâtı ile Bangladeş sınırını geçmek için zorlanan yaklaşık 200.000 Arakanlıya toplu tutuklamalar ve zulümler yapılmıştır.⁵

1989 yılında yaklaşık 250.000 Arakanlı, zorunlu çalıştırılma, zorla yer değiştirme, infaz, işkence ve tecavüze maruz kaldıklarından Bangladeş'e kaçmıştır. Arakan krizinin küresel gündemde yer almasıyla, Birleşmiş Milletler Bağımsız Uluslararası İnceleme Komisyonu Myanmar ordusunun Arakan etnik azınlıklarına karşı 'rutin ve sistematik' cinsel şiddet uyguladığını ortaya çıkarmıştır. Bu istismar, çocukları da içermektedir.⁶

Rakhine eyaletinde sistematik ayrımcılık, vatansızlık ve şiddet içeren bu saldırıların gittikçe artmasının ardından, Arakan mülteci krizi 2016'dan beri uluslararası gündeme alınmıştır. Myanmar'da, Arakanlıların yaşadığı tüm köyler yakılmış, aileler ayrılmış ve öldürülmüş ve kadınlar ve çocuklar toplu tecavüze uğramıştır. Bu sistematik suistimallerin ardından, Ağustos 2017'de, Bangladeş'e en büyük ve en hızlı Arakanlı mülteci akını görülmüştür. Ağustos 2017 ve Mart 2020 arasında 900.000'den fazla vatansız Arakan mülteci Cox's Bazar'da Ukhiya ve Teknaf Upazila isimli bölgelere yerleştirilmiştir. Arakanlı mültecilerin büyük çoğunluğu Bangladeş'te, yaklaşık 625.000 mülteciye ev

sahipliği yapan, en büyük ve tek alan olan Kutupalong-Balukhali Kamp alanı da dahil olmak üzere 34 adet aşırı kalabalık kampta yaşamaktadır.⁷ Cox's Bazar'ın etrafına dağılmış geçici barınak ve mülteci kamplarıyla beraber Bangladeş bugün dünyanın en büyük mülteci kampına ev sahipliği yapmaktadır.

Arakan mülteci krizi sonucu Arakanlıların Bangladeş'e girişinden itibaren, AFAD, Cox's Bazar'da insani yardım operasyonlarına başlamış ve AFAD Bangladeş ofisi açılmıştır. Bangladeş'te çalışan AFAD personeli, ihtiyaçları genel merkeze rapor etmekte ve aynı zamanda bölgede yürütülen insani görevleri yerine getirmekte ve takip etmektedir. Bangladeş'te yürütülen faaliyetlerle AFAD Başkanlığımız sürekli olarak ilgili yerel Bangladeş yetkilileri, Türkiye Dakka Büyükelçiliği, Birleşmiş Milletler, yerel ve uluslararası STK'lar ile yakın temas ve koordinasyon içindedir. AFAD, Bangladeş'te Barınma, Su, Sanitasyon ve Hijyen, Gıda Güvenliği ve Sağlık gibi farklı insani yardım sektörlerinde yardım sağlamaktadır.

AFAD'ın Bangladeş'teki en kapsamlı faaliyeti, Kutupalong bölgesinde Rohingya mültecilerine sağlık hizmetleri sunmak için inşa edilen sahra hastanesinin işletilmesidir. Sahra hastanesi AFAD ve T.C. Sağlık Bakanlığı ortaklığında faaliyetlerini sürdürmektedir. Hastanemizde ülkemizden görevli olarak gelen doktor ve hemşireler çalışmaktadır. Türk doktorlara ek olarak, yerel tıp uzmanları da hastanede istihdam edilmekte ve acil tıbbi yardım sağlanmaktadır. Hastane, 8 poliklinikten oluşmaktadır; genel cerrahi, ortopedi, jinekoloji, pediatri, çocuk bölümü, iç hastalıklar, anestezi ve diş hekimliği. Hastanedeki tüm yerel çalışanların maaşları da

5 Yeryüzü Doktorları, Timeline: A Visual history of the Rohingya refugee crisis, 23 Ağustos, 2019.

6 Birleşmiş Milletler, Myanmar military committed 'routine, systematic' sexual violence against ethnic minorities, UN experts find, 22 Ağustos, 2019.

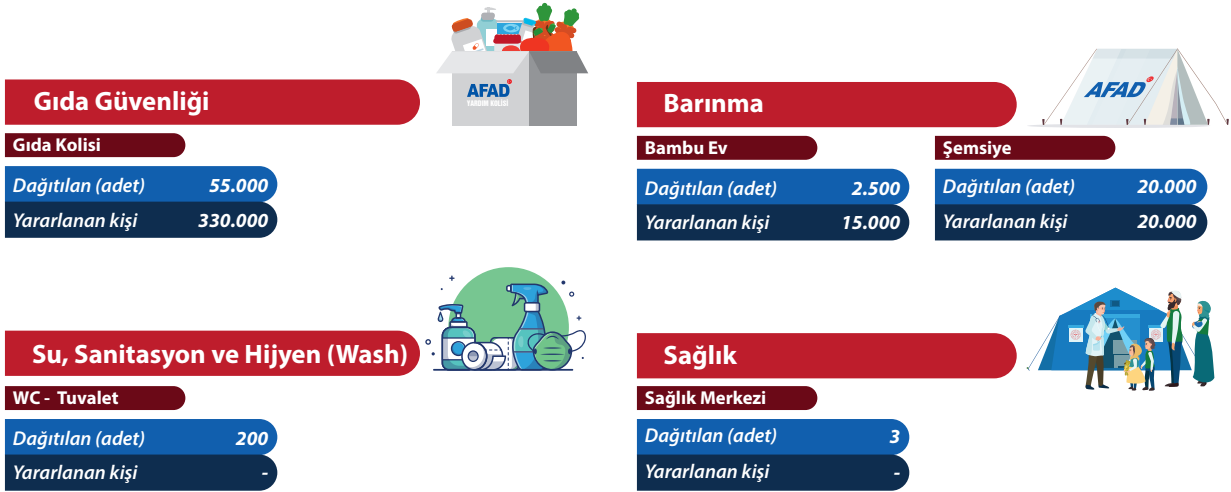
7 www.unocha.org/rohingya-refugee-crisis

dahil olmak üzere tüm tıbbi malzeme ve diğer masraflar AFAD tarafından karşılanmaktadır.

Arakanlılara yönelik şiddet eylemlerinin artması ve Bangladeş'e yönelik gerçekleşen zorunlu mülteci göçü sebebiyle, 2019 yılı boyunca AFAD Bangladeş'te gerçekleştirilen insani yardım faaliyetlerinde toplam 3.655.384 ABD Doları tutarında katkıda bulunmuştur. İşletme maliyetleri de dahil olmak üzere, bu bütçe 2.500 bambu ev inşaatı, 200 tuvalet ve duş, 1 cami ve 3 sağlık merkezinin inşası için kullanılmıştır. Buna ek olarak, AFAD tarafından 6.500 kişiye toplam 55.000 gıda paketi, 20.000

şemsiye, 8.000 terlik dağıtılmış ve Ramazan ayında iftar yemeği düzenlenmiştir. Ayrıca, Türkiye Cumhuriyeti Sağlık Bakanlığı ve Afet ve Acil Durum Yönetimi Başkanlığı tarafından kurulan Kutupalong kampında yer alan sahra hastanesinde bir yılda yaklaşık 322.054 kişi tıbbi yardım almıştır.

Arakan krizi, patlak verdiği günden bu yana, AFAD'ın yakından izlediği bir konudur. 2009 yılından beri AFAD'ın Bangladeş'e yönelik Arakanlılara destek olmak amacıyla gerçekleştirdiği uluslararası insani yardım operasyonları için 6.250.768 ABD Doları tutarında (29.316.101 Türk Lirası) bütçe ayrılmıştır.

Infografik 2. AFAD tarafından 2019 yılında Bangladeş'e yapılan insani yardımların dağılımı

AFAD'ın kurduğu oyun parkında çocuklara şeker çikolata dağıtımı
Kutupalong Mülteci Kampı, Cox's Bazar, Bangladeş
2019

Arakanlı mülteciler için yapılan bambu evleri
Kutupalong Mülteci Kampı, Cox's Bazar, Bangladeş
2019

Kutupalong mülteci kampı gıda yardımı
Cox's Bazar, Bangladeş
2019

AFAD-Sağlık Bakanlığı sahra hastanesi
Kutupalong mülteci kampı, Cox's Bazar, Bangladeş
2019

BURKINA FASO

Burkina Faso, bugün dünyanın en fakir ülkelerinden biridir. 18,1 milyon nüfusuyla hızla büyüyen ülke nüfusunun yaklaşık %45'i günde 1,25 dolardan daha az bir parayla geçimini sağlamaktadır. Nüfusun %70'i kırsal bölgelerde yaşamaktadır, bu durum ülkenin büyük ölçüde tarıma bağımlı olduğunu göstermektedir. Tarım sektörü, çalışan nüfusun %80'inden fazlasını istihdam etmekte ve GSYİH'nın yaklaşık %34'ünü oluşturmaktadır.

İklim değişikliği, çevreye verilen zarar ve yavaş ekonomik gelişme, ülkenin kronik olarak yüksek gıda güvensizliği ve yetersiz beslenme oranlarına sebep olmuştur. Çocukların yaklaşık %10,4'ü akut yetersiz beslenmeden muzdariptir. Yoksulluk oranı, sınırlı yağış, yüksek buharlaşma oranları ve verimsiz topraklar nüfusu, tarımsal üretimi önemli ölçüde azaltan ve gıda fiyatlarını artıran iklim şoklarına (kuraklık, sel, sıcak hava dalgaları ve toz fırtınaları gibi) karşı oldukça savunmasız hale getirmekte ve kitleleri açlıkla savaştıkları zorunda bırakmaktadır.

İklimin tarım, geçim, sağlık ve beslenme üzerinde etkisi vardır. Tarım ve geçim açısından, ürün kaybı, hayvan verimsizliği, artan su kıtlığı, arazi bozulması, haşere/hastalık salgınlarında artış ve doğal kaynaklara karşı artan çatışma dahildir. Sağlık ve beslenme ile ilgili olarak, iklimin temel etkileri arasında su kaynaklarının azalması, sel kaynaklı ölümlerin artışı, gıda güvensizliği ve su kaynaklı hastalıkların artması sayılabilir.

2019 yılında AFAD, Burkina Faso'ya ülkelerinde yaşanan kuraklığın sonuçları ile başa çıkmak için yardımcı olmak amacıyla toplam 100.000 ABD Doları (547.562 Türk Lirası) bağışta bulunmuştur.

AFAD'ın yapmış olduğu nakdi yardım ile Arbolle kırsalında ve Passore ilinde 450 ihtiyaç sahibi aileye Gıda paketi dağıtılmıştır. Buna ek olarak ailelerin tarım faaliyetleriyle ilgili destek verilmiştir. Ayrıca, AFAD'ın yaptığı yardım ile ihtiyaç sahibi ailelerden 32 çocuğun okul kayıtları yapılmış olup, okul giderleri ve ihtiyaçları karşılanmıştır.

Gıda Güvenliği

Gıda Kolisi

Dağıtılan (adet) 450

Yararlanan kişi 2.700

İnfografik 3. 2019 yılında AFAD tarafından Burkina Faso'da dağıtılan insani yardımların dağılımı

Kuraklıktan etkilenen Burkina Faso halkı
Burkina Faso
2019

GÜNEY SUDAN

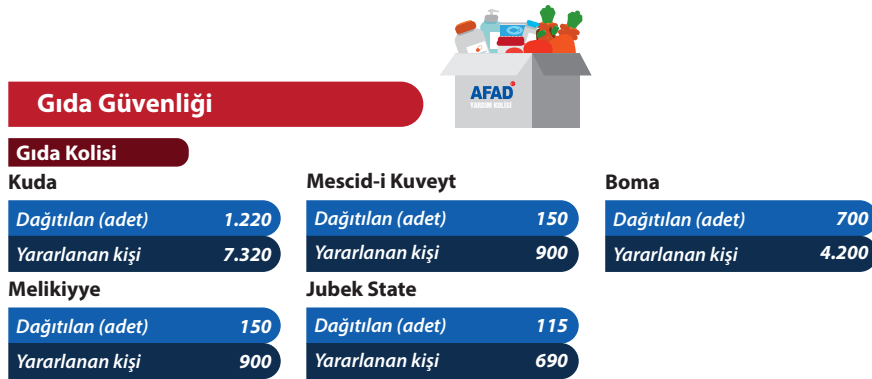
AFAD, Dışişleri Bakanlığı'nın Güney Sudan'ın Juba kentinden Türkiye'ye 21 Türk vatandaşının tahliyesini talep ettiği 2013 yılından beri Güney Sudan'da insani yardım faaliyetleri gerçekleştirmektedir. 2013 yılındaki tahliye operasyonu, ülkedeki artan çatışma ve insanların yaşamları üzerinde yarattığı tehlike nedeniyle talep edilmiştir.

2019 yılı Kasım ayında, Güney Sudan'ın Pibor, Boma ve Pochalla bölgeleri şiddetli yağışlardan ciddi şekilde etkilenmiştir. 400.000'den fazla kişinin bu yağışlardan etkilendiği ve evsiz kaldığı tahmin edilmektedir. AFAD insani yardım ekibi yardım sağlamak üzere 29 Kasım 2019 tarihinde Juba'ya varmıştır. AFAD insani yardım ekibi, varışlarını takiben yardımın ne şekilde sağlanacağını görüşmek ve yardımı düzenlemek üzere Güney Sudan Çalışma, Kamu Hizmeti ve İnsan Kaynakları Geliştirme Bakan Yardımcısı ile görüşmede bulunmuştur. Şiddetli yağışlar nedeniyle etkilenen bölgelere karayolu veya hava yoluyla ulaşım imkansızlığından dolayı farklı bir yol haritasının çizilmesi gerekmiştir. Bu koordinasyonu

sağlamak üzere, AFAD personeli, BM OCHA temsilcileri, WFP Güney Sudan Koordinatörü ve Gıda Kümesi temsilcisi ile yardım sağlamanın lojistik güçlükleri ile ilgili olarak müzakerelerde bulunmuştur. 30 Kasım-18 Aralık tarihleri arasındaki yoğun müzakere sürecini takiben, nihayetinde yardımın ihtiyaç sahibi kişilere ulaşmasını teminen yerel partiler aracılığıyla dağıtılmasına karar verilmiştir.

Yardımlar, Güney Sudan İnsani İşler ve Afet Yönetimi Bakanlığı, Güney Sudan İslam Konseyi, Dışişleri ve Uluslararası İşbirliği Bakanlığı, Türk Büyükelçiliği ve yerel makamların işbirliği ile Pibor ve Juba'da dağıtılmıştır. Bu şekilde toplam 4.785 gıda kolisi dağıtılmıştır. Bu yardımlardan 28.710 kişi yararlanmışır.

AFAD'ın 2019 yılında Güney Sudan'da gerçekleştirdiği insani yardım faaliyetleri 71.269 ABD Doları (416.923 TL) tutarındadır. 2013 ve 2019 yılları arasında AFAD tarafından Güney Sudan'a yapılan yardımın toplam maliyeti 146.269 ABD Doları'dır.

İnfoğrafik 4. 2019 yılında AFAD tarafından Güney Sudan'da dağıtılan insani yardımların dağılımı

Gıda paketi dağıtımı
Kuda, Güney Sudan
2019

Gıda paketi dağıtımı
Juba, Güney Sudan
2019

IRAK

AFAD, 2009 yılında kurulduğu günden bugüne kadar ülkenin karşı karşıya olduğu iç karışıklıklar ve krizler nedeniyle Irak'taki yetkililerle yakın bir şekilde çalışmaktadır. 2010-2018 yılları arasında AFAD, ülkedeki yaralıların tahliyesini sağlamak için 400.000 ABD Doları'nın üzerinde harcama yapmıştır. AFAD tarafından, ülkede yaşanan çeşitli olaylar nedeniyle Irak halkına insani yardım sağlanmıştır. Bu yardımlar, ülkenin iç çatışmaları nedeniyle uluslararası yardıma ihtiyaç duyduğu 2014 ve 2016 yıllarındaki olayları da kapsamaktadır. Her iki yılda da AFAD, Irak'a insani yardım göndermiştir. 2017'de Irak 7,2 büyüklüğünde bir depremle sarsılmış, bu nedenle AFAD bölgeye, aile tipi çadırları da içeren çeşitli insani yardım malzemeleri ile arama kurtarma ve sağlık personeli göndermiştir. 2018 yılında iç mücadeleler nedeniyle Irak'ın nakit yardımı ihtiyacı karşılanmış, bunun yanı sıra AFAD tarafından Hakkâri'ye yakın bir bölgede yaşayan Irak halkına gıda ve hijyen paketleri gönderilmiştir.

2019'da Dicle Nehri ve kollarındaki yüksek su seviyeleri Irak'taki birkaç vilayette sele ve yer

değiştirmelere neden olmuştur. Orta Irak'taki Salah al-Din ve Güney'de Missan bu baskınlardan en çok etkilenen bölgelerdir. Binlerce aile geçici olarak yerlerinden olmuş ya arkadaş ya aile ya da belediye binalarında ikamet ettirilmiştir. Süleymaniye'deki yer değiştirmeler sınırlı olsa da, sular altında kalan altyapı nedeniyle bölgede önemli hasarlar görülmüştür. Ölüm bilgisi kaydedilmemekle birlikte yaklaşık 90 kişinin yaralandığı bildirilmiştir. UNICEF'e göre, Missan'da 100.000 çocuk ve ailesinin temiz suya ve sanitasyon erişimi yoktur.⁸

2019 yılında Irak'ta meydana gelen sellerden etkilenen insanlara yardım olarak AFAD, 31.930 ABD Doları (160.000 Türk Lirası) değerinde gıda paketi ve hijyen kiti bağışlamıştır. Bu yardımlar, evlerinden ayrılmaktan başka çaresi kalmayan sellerden etkilenen insanlara ulaştırılmıştır.

Irak'taki savaş nedeniyle, ülkede devam eden iç mücadeleler ve ülkenin 2009 yılından itibaren karşılaştığı doğal afetler nedeniyle AFAD, 38.440.930 ABD Doları değerinde aynı ve nakdi insani yardımda bulunmuştur.

8 <https://www.unicef.org/iraq/press-releases/heavy-floods-iraqs-southern-governorate-missan-leaves-over-100000-children-need>

Selden etkilenen bölgeler
Irak
2019

İRAN İSLAM CUMHURİYETİ

İran'da 2018 yılında, Birleşik Arap Emirlikleri'nden İstanbul'a hareket eden, 11 Türk vatandaşımızı taşıyan özel bir uçak İran'da kaza yapmıştır. Uçak, 11 Mart 2018'de İran'ın güneydoğusundaki Chaharmahal ve Bakhtiari Eyaletindeki Kiyer ilçesinde, Durk Enar köyü yakınlarında düşmüştür. Olay yerine 3 AFAD arama ve kurtarma personelinden oluşan bir ekip gönderilerek 10 Türk vatandaşının naaşı Türkiye'ye getirilmiştir.

2019 yılında ise AFAD, ülkeyi uluslararası yardım talebinde bulunmaya zorlayan doğa kaynaklı bir afet nedeniyle İran'a insani yardım ulaştırmıştır. 2019 yılı Mart ortasından Nisan ayına kadar, yaygın olarak görülen su baskını İran'ın büyük kısmında, özellikle de Golestan, Fars, Khuzestan, Lorestan ve diğer eyaletlerde etkili olmuştur. İran, iki haftalık bir süre boyunca üç büyük yağmur dalgasından etkilenmiş ve bu İran'ın 31 ilinin en az 26'sında su baskınlarına neden olmuştur.

Seller 10 milyon insanı etkilemiş ve iki milyon insanı insani yardıma muhtaç bırakmıştır. 78 kişi hayatını kaybetmiş ve yaklaşık 2.500 kişinin yaralandığı bildirilmiştir. 4.893'ten fazla

şehir ve köyde su baskınları meydana gelmiş, 179.000 ev, 1.200'den fazla okul ve 70 hastane/sağlık merkezi yıkılmış/hasar görmüştür. Yaklaşık 365.000 kişi, geçici olarak yerlerinden olmuş ve acil/geçici barınma merkezlerinde kalmaya başlamıştır.⁹ Bu barınma merkezleri futbol sahaları ve toplum merkezlerini de içermektedir. Ülkenin tarım arazisi de ciddi şekilde etkilenmiş ve yaklaşık bir milyon hektar tarım arazisi sular altında kalmıştır. Taşkınların Nevruz tatilinde meydana gelmesi, ailelerini ve arkadaşlarını görmek isteyen insanları seyahatleri sırasında etkilediğinden kayıpları artırmıştır.

2019 yılında İran'daki sellerden etkilenen insanlara yardım için AFAD, ülkeye 8.600 ABD Doları (50.000 Türk Lirası) nakdi yardım sağlamıştır. Bu miktar, sellerden etkilenen ve evlerinden ayrılmaktan başka seçeneği kalmayan insanlara tahsis edilmiştir

2009'dan bu yana gerçekleştirilen insani yardımlar kapsamında ise, AFAD komşu ülke İran'a toplamda 64.600 ABD Doları değerinde insani yardım ve nakdi yardım bağışında bulunmuştur.

⁹ <https://www.unicef.org/iraq/press-releases/heavy-floods-iraqs-southern-governorate-missan-leaves-over-100000-children-need>

Selden etkilenen bölgeler
İran
2019

MOZAMBİK

Diğer pek çok ülke gibi Mozambik de maalesef sık sık doğa kaynaklı afetlere maruz kalan bir ülkedir. 2017 yılında birçok eve onarılamayacak derecede hasar veren Dineo tropik fırtınası sonrasında AFAD Mozambik'e yardım göndermiştir. Fırtınadan etkilenen ailelere AFAD tarafından toplam 100.000 ABD Doları değerinde yardım ve barınak sağlamıştır.

2017 yılında olduğu gibi, 2019 yılında da AFAD Mozambik'e yaşanan doğa kaynaklı bir afet sonrası yardımda bulunmuştur. 14 Mart 2019'da meydana gelen Idai Kasırgası Mozambik'in Beira kenti yakınlarında heyelana sebep olmuştur. Hükümet verilerine göre, kasırga sonucunda resmi ölü sayısı 468' dir. Yaklaşık 91.000 ev yıkılmış, hasar görmüş veya su basmış olarak belirlenmiş; 50.169 ev tamamen yıkılmış, 24.556 kısmen yıkılmış ve 15.784 evi su basmıştır.¹⁰

24 Mart 2019'da Beira Havalimanı'na ilk gelen ülke Türkiye AFAD arama kurtarma ekibi olmuştur. AFAD personeli, taşkınlardan en çok hangi alanların etkilendiğini öğrenmek amacıyla ilk olarak Ulaştırma Bakanlığı ve Mozambik Ulusal Afet Yönetimi Enstitüsü (INGC) ile temasa geçmiştir. AFAD ekibine aktarılan bilgiler, su seviyelerinin düşmesiyle yaklaşık 200 kişinin öldüğü tespit edilen Nhamatanda bölgesinde artık bir arama kurtarma ekibine ihtiyaç olmadığı ve yerel yetkililer tarafından geçici yerleşimlerin kurulduğu yönündedir. Yerel kurumlar ve BM OCHA ile temasın ardından, kolera ve tifüsün yayılmasını önlemek adına gıda

paketleri ve hijyen setlerine büyük ihtiyaç duyulduğu ortaya çıkmıştır. Böylece, operasyonun üçüncü günü, AFAD ekibi, ihtiyaç değerlendirmesi için Beira Şehrine 70 km uzaklıktaki bir köy olan Tica'ya gelmiştir. Burada doktorların veya tıbbi yardımın ulaşamadığı yerel hastane, hastalarla dolup taşıdığı gözlemlenmiş, bu nedenle bu hastaneye tıbbi yardım sağlanmasına karar verilmiştir. Kamp kuracağı bölgeyi bulmak için de ekiplerimiz, Nhamatanda'daki INGC temsilcileriyle görüşmüştür. Kampın kurulacağı yere karar verirken lojistiği, yerel hastaneye olan yakınlığını ve yerel halkın ihtiyaçlarını göz önünde bulundurulmuştur. Yapılan değerlendirmeler sonucunda kampın Tica'da hastanenin yakınında bir yere inşa edilmesine karar verilmiştir. AFAD ekibi Türkiye'ye dönmeden önce kurulan kamp alanına tıbbi yardımların da ulaştırılmasını sağlamıştır.

AFAD'ın Idai Kasırgası'nın verdiği zarar sonrası Mozambik'e yaptığı insani yardım miktarı 1,2 milyon ABD Doları (6.730.320 Türk Lirası) dır. İnfografik 5'te AFAD tarafından Mozambik'te yapılan yardımın türü ve miktarı ve bu yardımın ulaştırıldığı kişi sayısını göstermektedir.

AFAD, doğal afetlere sıklıkla maruz kalan Mozambik'e daha önce de insani yardımda bulunmuştur. AFAD'ın 2009-2019 yılları arasında Mozambik'e yönelik insani yardımları toplam 1.300.000 ABD Doları'dır.

10 Reliefweb-int sitesinden alınan verilere göre

Gıda Güvenliği**Gıda Kolisi**

Dağıtılan (adet) 690

Yararlanan kişi 3.945

Barınma**Çadır (16m²/112m²)**

Dağıtılan (adet) 60

Yararlanan kişi 360

Su, Sanitasyon ve Hijyen (Wash)**Hijyen Seti**

Dağıtılan (adet) 685

Yararlanan kişi 3.945

İnfografik 5. 2019 yılında AFAD tarafından Mozambik'te dağıtılan insani yardımların dağılımı

Mozambik'e yardım hazırlığı
Ankara
2019

Kamp kurulumu
Tica, Mozambik
2019

Gıda paketi dağıtımı
Tica, Mozambik
2019

Gıda kolisi dağıtımı
Beira, Mozambik
2019

SOMALI

AFAD tarafından Somali'ye 2011'den bugüne insani yardım yapılmaktadır. 2011-2016 yılları arasında ülkeye iç krizler sebebiyle yardımda bulunmuştur. AFAD, 2016 yılında Mogadişu'da bir caminin yapımı için insani yardım malzemesi göndermiştir. 2017 yılında ülkeye hem nakdi yardım yapılmış hem de toplam 13 bin ton aynı insani yardım gönderilmiştir. 14 Ekim 2017'de iç çatışmalar sırasında meydana gelen bir patlamadan sonra AFAD Somali'ye yardımda bulunmuştur. Bu patlama sonucunda 277 kişiyi hayatını kaybetmiş ve 300 kişi de yaralanmıştır. Patlama sonucu yaralananlar tedavi edilmek üzere Türkiye'ye getirilmiştir.

2019 yılında ise AFAD'ın Somali'deki insani yardım faaliyetleri doğa kaynaklı afetler sebebiyle olmuştur. Somali ve Etiyopya'nın dağlık bölgelerindeki şiddetli yağmurlar, Shabelle ve Juba nehirlerinin taşmasına neden olmuştur. Su baskınları 21 Ekim 2019 tarihi başlamış, tarım alanlarını ve yerleşim altyapılarını yok etmiş ve bazı alanlarda geçim kaynaklarını yerle bir etmiştir. Bu süreçte en az 17 kişi yaşamını yitirmiş, yollar ve evler hasar görmüş ve yaklaşık 10.000 hektar tarım arazisi altında kalmıştır.

Şiddetli yağmur ve sel baskınları Belet Weyne kasabasını, orta ve alt Juba, Körfez, alt ve orta Shabelle ve Hiran eyaletlerindeki nüfusları ciddi şekilde etkilemiştir. Yaklaşık 550.000 kişi afetten etkilenmiş ve yaklaşık 370.000 kişi yer değiştirmek zorunda kalmıştır. Belet Weyne'nin yüzde 40'ının selden etkilendiği kaydedilmiş ve tahmini 72.000 kişi Ceel-Jaale yaylalarına ve çevresine göç etmek zorunda kalmıştır. Gedo bölgesindeki Bardheere ve Bualle'de de önemli miktarda ekim alanı sular altında kalmıştır. UNICEF verilerine göre, selden etkilenen yarım milyon insan arasında 200.000'den fazla çocuk bulunmaktadır. Ayrıca okullar kapatılmak zorunda kalmış ve eğitime geçici süre ile ara verilmiştir.

Yaklaşık 5 milyon Somalilinin halihazırda yardıma ihtiyacı olduğu bir dönemde, AFAD, yarım milyondan fazla insanı etkileyen şiddetli yağmur ve sellere karşı müdahale faaliyetlerine yardımcı olmak için Somali'ye toplam 200.000 ABD Doları (1.161.119 Türk Lirası) değerinde gıda paketi ve klor tableti göndermiştir.

Somali AFAD'ın uluslararası insani yardım misyonlarının merkezinde olmuştur. AFAD 2009 yılında faaliyete başladığından bugüne kadar Somali'ye toplam 217.310.000 ABD Doları tutarında yardımda bulunmuştur.

İnfografik 6. AFAD tarafından 2019 yılında Somali'de yapılan insani yardımların dağılımı

SOMALILAND

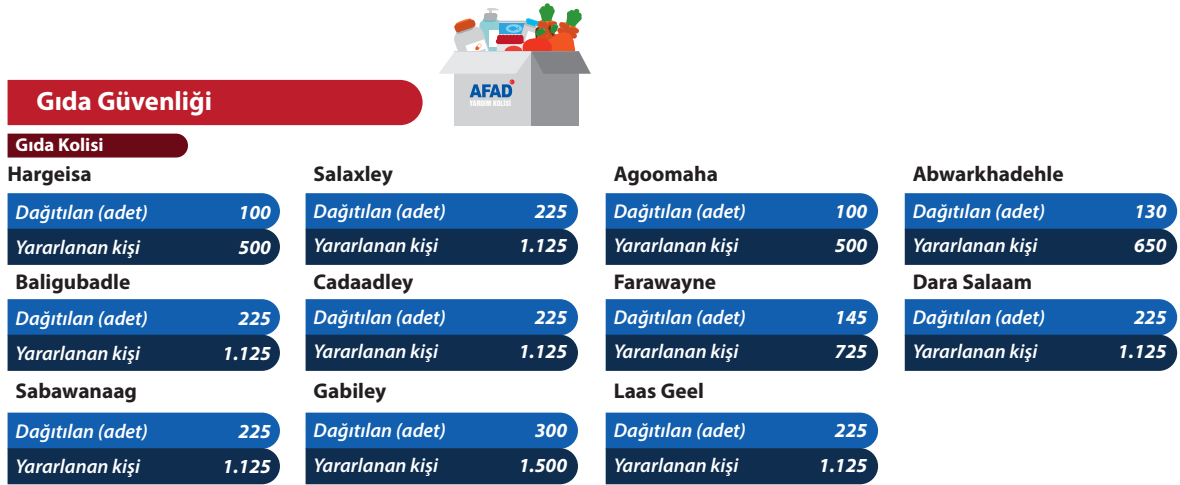
Somaliland bir ülke olarak tanınmasa da AFAD'ın uluslararası insani yardım faaliyetleri kapsamındaki yerini almıştır. 2019 yılında bölgede , uluslararası yardım gerektirecek şekilde ciddi bir kuraklık yaşanmıştır.

Yağmurun hiç yağmaması, Somaliland'ın bazı bölgelerindeki kuraklığı kötüleştirmiş ve 725.000 insan açlık riski ile insani yardım desteğine ihtiyaç duymuştur. Sool'da devam eden çatışmalar da gıda ihtiyacı krizini şiddetlendirmiştir.

Somaliland'daki şiddetli yağmur ve kuraklık nedeniyle açlık riskine bağlı olarak acil insani yardıma ihtiyaç duyan yaklaşık 725.000 kişiye, AFAD, Ulusal Afete Hazırlık ve Gıda Rezerv Kurumu (NADFOR) işbirliği ile 100.000 ABD Doları (569.163 Türk Lirası) tutarında gıda paketi yardımında bulunmuştur.

AFAD'ın bu bölgede insani yardım faaliyetleri ilk olarak 2019 yılında başlamıştır.

Aşağıdaki infografik, gıda paketlerinin teslim edildiği alanları ve bu yardımı alan kişi sayısını göstermektedir.

Infografik 7 2019 yılında AFAD tarafından Somaliland'da dağıtılan insani yardımların dağılımı.

İnsani yardım dağıtımı
Mogadışu, Somali
2019

İnsani yardım dağıtımı
Cadaadley, Somaliland
2019

İnsani yardım dağıtımı
Sabawanaag, Somaliland
2019

SURIYE

2011 yılından bu yana 6,7 milyondan fazla Suriyeli savaş sebebi ile parçalanmış olan ülkelerinden kaçmak zorunda kalmıştır. 6,2 milyon Suriyeli ise ülke içinde yer değiştirmek zorunda kalmıştır. Suriyelilerin büyük çoğunluğu Türkiye, Ürdün ve Lübnan gibi komşu ülkelere sığınmıştır. Yaklaşık 2,5 milyon ile kadınlar ve 0-18 yaş arası çocuklar bu sayının yarısından fazlasını oluşturmaktadır.¹¹

Türkiye bu insani kriz neticesinde oluşan göç dalgaları sebebiyle 10 şehirde kurulan 26 geçici barınma merkezinde 256.971 Suriyeli'ye ev sahipliği yapmıştır. Suriye Arap Cumhuriyeti'nde barış ve güven ortamının sağlanamaması sebebiyle geçici koruma altındaki Suriyelilerin ülkemizde kalış süreleri uzamış bu durum sosyal uyumun sağlanmasını gerekli kılmıştır. Bu gereklilik neticesinde de insanların geçici barınma merkezleri dışında hayatlarını idame ettirmeleri desteklenmiş olup Temmuz 2019 tarihi itibarıyla 8 ilde 11 geçici barınma merkezinde 108.732 yabancı barındırılmaktadır. Geçici barınma merkezleri dışında 3.514.016 geçici koruma statüsüne sahip Suriyeli yaşamaktadır. Türkiye'deki Suriyelilerin çoğu Suriye-Türkiye sınırına yakın olan bölgelerden gelmektedir. Bu bölgeler aynı zamanda yoğun çatışmaların olduğu bölgelerdir.¹²

Krizin patlak verdiği ve Suriye'den Türkiye'ye ilk girişlerin yaşandığı 2011 yılından bugüne AFAD hem Türkiye'deki hem de Suriye'deki kampların ve Suriyelilere yönelik insani yardımların koordinasyonundan sorumlu tek yetkili kurumdu. Ancak, 9 yıl geçmesi sebebiyle Suriyeli mülteciler ile

ilgili konuların ülkemizde artık acil durum kapsamında değerlendirilmemesinden dolayı 2018 yılından itibaren Göç İdaresi Genel Müdürlüğü (GİGM), Türkiye içerisindeki sığınmacılarla ilgili konulardan sorumlu kurum olmuştur. GİGM'nin son istatistiklerine göre Türkiye hâlihazırda 5 şehirde 7 geçici barınma merkezine sahiptir. Günümüzde yaklaşık 64.000 Suriyeli sığınmacıya Adana, Hatay, Kahramanmaraş, Osmaniye ve Kilis genelindeki geçici barınma merkezlerinde korunma sağlanmaktadır.

Suriye'ye yapılan yardımlarla birlikte, AFAD'ın insani yardım operasyonları, hiçbir ayırım gözetmeksizin hiç kimseyi aç ve sığınmasız bırakmama taahhüdüyle devam etmektedir. 2019 yılı boyunca Fırat Kalkanı, Zeytin Dalı, İdlib ve Barış Pınarı bölgelerindeki ihtiyaç sahiplerine insani yardım ulaştırılmış buna ek olarak ülkemiz kurumlarının çalışmaları ile bölgelerin kalkınmasına yönelik faaliyetlerde bulunulmuştur. Tüm bu faaliyetler sonucunda 2019 yılı boyunca ülkemizin güvenliği sağladığı bölgeler gelişmiş ve Türkiye'deki Suriyeli mülteciler gönüllü olarak ana vatanlarına dönmeye başlamışlardır. İçişleri Bakanlığı tarafından 5 Mayıs 2020 tarihinde yapılan açıklamada, ülkesine gönüllü olarak dönen Suriyeli sayısının 402.011 olduğu belirtilmiştir.

Özetle, 2019 yılında Suriye'deki insani yardımlar için AFAD tarafından harcanan toplam bütçe 47,9 milyon ABD Dolarıdır (272.602 milyon Türk Lirası). 2009'dan bu yana AFAD tarafından Suriye'deki insani yardım faaliyetleri için 1.187.900.000 ABD Doları harcanmıştır.

11 <https://multeciler.org.tr/tag/goc-idaresi/>

12 <https://www.goc.gov.tr/gecici-korumamiz-altindaki-suriyeliler>

Gıda paketi dağıtımı
İdlib, Suriye
2019

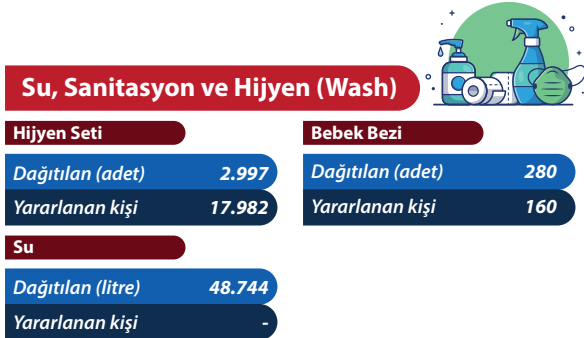
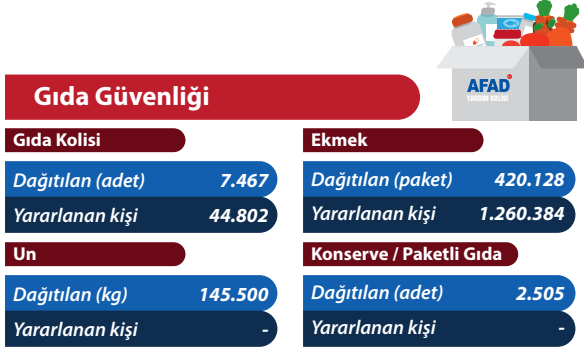
BARIŞ PINARI BÖLGESİ

Barış Pınarı Bölgesi Tel Abyad ve Resulayn'ı içerir. Bu bölgede yaklaşık olarak 363.000 kişi yaşamaktadır. AFAD'ın bölgedeki ekipleri tarafından yürütülen ihtiyaç değerlendirmelerine göre, Barış Pınarı Bölgesi'ndeki 363.000 kişilik nüfusun 108.000'i acil insani yardıma ihtiyaç duymaktadır.

Bölgede AFAD tarafından ihtiyaç sahiplerine sürekli olarak insani yardım sağlanmaktadır. Buna ilaveten 2019 yılının son üç ayı içerisinde bölgenin şartlarının iyileştirilmesi için ülkemizin farklı kurumları tarafından insani yardım faaliyetleri gerçekleştirilmiştir. Bu kapsamda Resulayn'da günlük 90.000 ekme kapasiteli fırının onarımı gerçekleştirilmiştir. Bu fırında üretilen ekmeükler ücretsiz olarak yardıma muhtaç kişilere dağıtılmaktadır.

Eğitim faaliyetlerin devamlılığı açısından Tel Abyad bölgesinde 10 köyde 58 öğretmen ve 1.590 öğrenci ile eğitime devam edilmektedir. Resulayn bölgesinde onarılan 2 okulda eğitime başlanmıştır. Okullarda hizmet etmek üzere 3.000'den fazla öğretmen başvurusu alınmıştır ve yerel öğretmenler kapasite ve okul ihtiyaçlarına göre okullara yerleştirilecektir.

Barış Pınarı Bölgesinde insani yardım ve eğitim faaliyetlerine ek olarak sağlık hizmeti de verilmektedir. Tel Abyad ve Resulayn'da ilk etapta mobil sağlık hizmeti verilmeye başlanmıştır. Tel Abyad ve Resulayn'daki hastanelerde tadilat sonrası 7/24 hizmet verilmeye başlanmış olup, her iki hastane içerisine doğumhane ve yataklı müşahede kısımları faal hale getirilmiştir.

Infografik 8. AFAD tarafından 2019 yılında Barış Pınarı Bölgesine yapılan insani yardımların dağılımı

Gıda paketi yardımı
İdlib, Suriye
2019

FIRAT KALKANI BÖLGESİ

Fırat Kalkanı Bölgesi; Azez, Cerablus, Çobanbey, El Bab, Marea, Daktarin ve Sauron ilçelerini kapsar. Bu bölgede AFAD tarafından koordine edilen ve ihtiyaçları karşılanan 25 düzenli ve 91 düzensiz kampta yaşayan toplamda 222.395 ülke içinde yerlerinden edilmiş Suriyeli bulunmaktadır. Bu, sadece Fırat Kalkanı Bölgesindeki kamplarda yaşayan toplamda 42.221 aile olduğu anlamına gelmektedir.

İdlib'deki kötüleşen durum ve rejim kaynaklı saldırıların devamından bu yana 1 Aralık

2019 ve Mart 2020 tarihleri arasında yaklaşık 950.000 kişi İdlib'den ayrılmıştır. Bu 950.000 kişinin yaklaşık 150.000'i Fırat Kalkanı Bölgesine göç etmiştir. İdlib'deki çatışmaların devam etmesi durumunda, bu sayının artması beklenmektedir.

2019'da Fırat Kalkanı Bölgesine sağlanan insani yardımlar ile yaklaşık 600.000 kişiye ulaşılmıştır. 2019 yılında AFAD tarafından Fırat Kalkanı Bölgesine yönelik dağıtılan insani yardım malzemeleri ile ilgili rakamlar aşağıda gösterildiği şekildedir:

İnfoğrafik 9. AFAD tarafından 2019 yılında Fırat Kalkanı Bölgesine yapılan insani yardımların dağılımı

AFAD Muhammediye çadırkenti
Cinderes, Suriye
2019

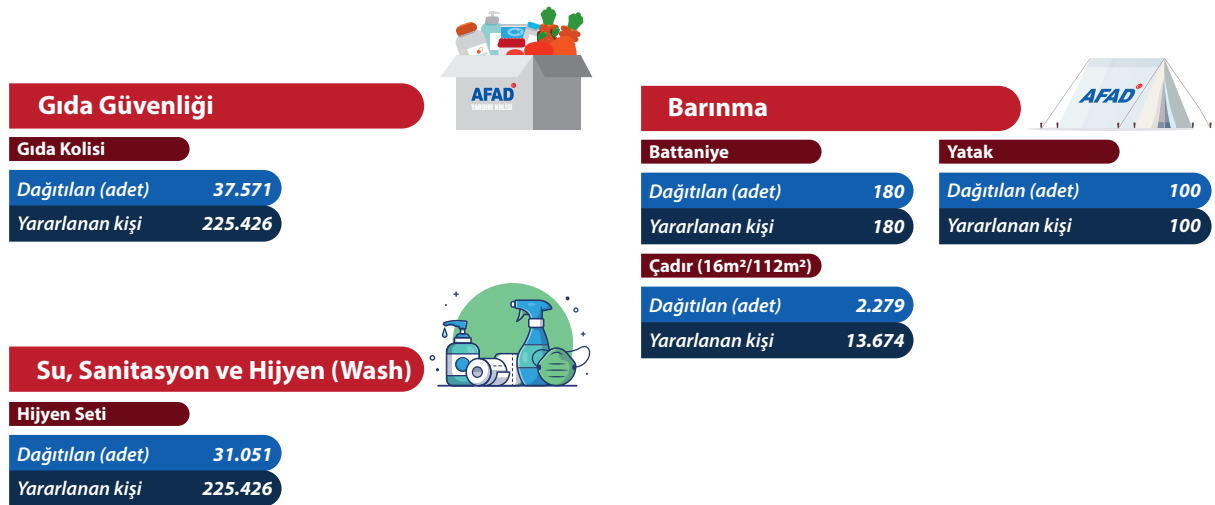
İDLİB

BM OCHA'nın Flaş Güncelleme raporuna göre İdlib'deki güncel nüfus 3 milyon dolayındadır. Nüfusun %51'ini çocuklar ve %25'ini kadınlar oluşturmaktadır. Aynı rapora göre, 2019 yılında yaklaşık 1,8 milyon kişi İdlib'den göç etmeye zorlanmış, bazı aileler bir yıl içerisinde üç kez yerinden edilmek zorunda kalmışlardır.¹³ İdlib'deki güncel kriz, 2011 yılında iç savaşın patlak vermesinden beri yaşananların en kötüsüdür. 1 milyon insan daha önce görülmemiş bir sürede yerlerinden edilmiştir.

İdlib'de, AFAD tarafından yönetilen 4 düzenli kamp bulunmaktadır. Bu kamplar 2.415 çadır ile 13.904 kişiye ev sahipliği yapmaktadır. Savaşta etkilenen Suriyelilere ev sahipliği yapan operasyonel kamplara ek olarak; AFAD, İdlib'de kötüleşen durumdan sonra meydana gelen göç krizi sebebi ile 2019 yıl sonunda itibariyle yeni kampların ve briket mahallelerin inşasını koordine etmekte ve desteklemektedir.

Suriye'de AFAD'ın faaliyet gösterdiği diğer bölgeler gibi İdlib'de de ihtiyaç analizi yapılırken sadece kamplarda yaşayan ihtiyaç sahipleri baz alınmamış bölgede zarar görmüş binalarda yaşayan ihtiyaç sahibi insanların sayısı da göz önünde bulundurulmuş ve insani yardım faaliyetleri bu kapsamda gerçekleştirilmiştir. AFAD, Türk ordusu tarafından güvenliği sağlanan bölgelerde yaşayan insanların ihtiyaçlarını karşılamaya ek olarak; İdlib'de aktif bir şekilde yer alan Türk Kızılay Derneği'nin faaliyetlerini de desteklemektedir. Böylelikle, 2019 yılında AFAD, kamplarda olsun ya da olmasın İdlib'de yaşayan yaklaşık 300.000 kişiye yardım ulaştırmıştır.

2019 yılında AFAD tarafından İdlib Bölgesine sağlanan toplam insani yardım aşağıda gösterildiği şekildedir:

İnfografik 10. AFAD tarafından 2019 yılında İdlib Bölgesine yapılan insani yardımların dağılımı

¹³ <https://reliefweb.int/report/syrian-arab-republic/recent-developments-northwest-syria-flash-update-5-march-2020>

Çadır Kurulumu
İdlib, Suriye
2019

Okuldaki çocuklara oyuncak dağıtımı
Muhammediye kampı, Cinderes, Suriye
2019

İnsani yardım dağıtımı
İdlib, Suriye
2019

ZEYTİN DALI BÖLGESİ

Zeytin Dalı Bölgesi; Suriye'deki Cinderes, Bülbül, Afrin ve Kuzey Idlib bölgelerini kapsar. 75.000 aileden oluşan yaklaşık 450.000 kişi bu bölgede yaşamaktadır. Hâlihazırda yaklaşık 20.000 kişi AFAD tarafından inşa edilen kamplarda yaşamaktadır.

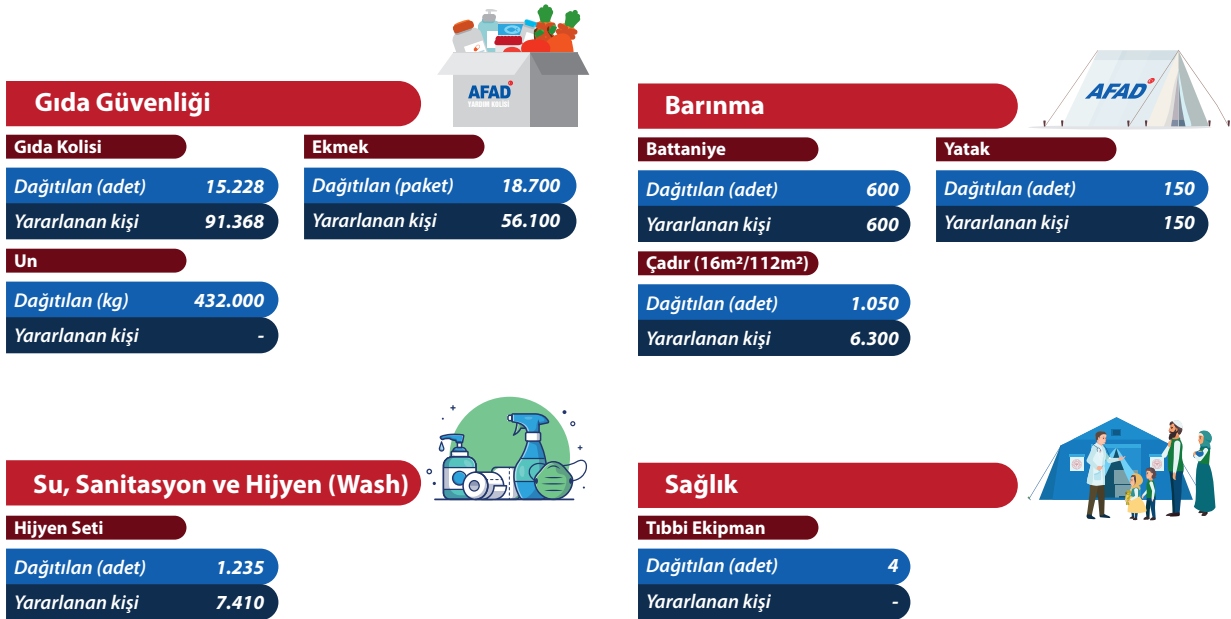
İdlib'deki kötüleşen durum ve rejim kaynaklı saldırıların artmasıyla 1 Aralık 2019 ve Mart 2020 tarihleri arasında yaklaşık 950.000 kişi İdlib'den ülkemizin güvenliği sağladığı bölgelere göç etmiştir, bu kişilerin yaklaşık 215.000'i Zeytin Dalı Bölgesine göç etmiştir.

AFAD; Zeytin Dalı Bölgesi'nde kamplarda yaşayan sığınmacılara yardım sağlamaya ek

olarak aynı zamanda savaş sırasında zarar görmüş binalarda yaşayan yerleşik Suriye halkına da yardım etmektedir. Bu sebeple, bu bölgelerdeki ihtiyaç değerlendirmesi sadece kamplarda yaşayan insan sayısı baz alınarak değil ayrıca il, ilçe merkezleri ve köylerde yaşayan ve ihtiyaç sahibi olan sakinlerin sayısı da göz önünde bulundurularak yapılmaktadır.

2019 yılında Zeytin Dalı Bölgesinde 370 farklı noktada, acil ihtiyaç sahibi yaklaşık 100.000 Suriyeliye insani yardım ulaştırılmıştır.

AFAD tarafından 2019 yılında Zeytin Dalı Bölgesine yapılan toplam insani yardımlar aşağıda gösterildiği şekildedir.

Infografik 11. AFAD tarafından 2019 yılında Zeytin Dalı Bölgesine yapılan insani yardımların dağılımı

İnsani yardım dağıtımı
İdlib, Suriye
2019

YEMEN

2015 yılından bu yana artan iç savaş nedeniyle Yemen'de onbinlerce sivil öldürülmüş ve yaralanmıştır. Birleşmiş Milletler Mülteciler Yüksek Komiserliği'ne (BMMYK) göre, Kasım 2018 itibarıyla 6.872 sivil öldürülmüş ve 10.768 kişi yaralanmıştır. Gerçek sivil kayıplarının resmi kayıtlardan çok daha fazla olduğu tahmin edilmektedir.

UNICEF, Yemen krizini acil insani yardıma ihtiyaç duyan 24 milyondan fazla kişi ile (ülkenin toplam nüfusunun %80'i) "dünyanın en kötü insani krizi" olarak tanımlamaktadır. Bu rakam, açlık sınırında olan 12 milyondan fazla çocuğu da kapsamaktadır. Yemen gıda kıtlığının yanı sıra dünyanın en büyük kolera salgınıyla kaşı karşıyadır. 2016-2020 yılları arasında Yemen'de halen devam etmekte olan kolera salgını sırasında 1,2 milyondan fazla vaka bildirilmiş ve %50'si çocuk olan 4.000'in üzerinde kişi kolera sebebiyle hayatını kaybetmiştir.

Bununla birlikte Yemen'de insani yardım faaliyetlerinin kısıtlanması sebebiyle, yardıma muhtaç halka ulaşmakta zorluklar yaşanmaktadır. Ancak Yemen, 2013 yılından bu yana AFAD'ın sürekli olarak insani yardım ulaştırdığı ülkelerden biri olmaya devam etmektedir.

2013 yılında 4,3 milyon Türk Lirası (7,7 milyon ABD Doları) değerinde bir sahra hastanesi Türk Hava Yolları'na ait bir uçakla Yemen'e gönderilmiştir.

2014 yılında AFAD tarafından 235.000 ABD Doları değerindeki toplam 2.400 Gıda paketi Yemen'li mültecilerin ağır şartlar altında yaşadığı Cibuti'de bulunan sığınmacı kamplarına dağıtılmıştır. 280.000 ABD Doları değerindeki 6 tonun üzerindeki hijyen kiti ayrıca dağıtılmıştır.

2016 yılında AFAD koordinasyonunda, Türk sivil

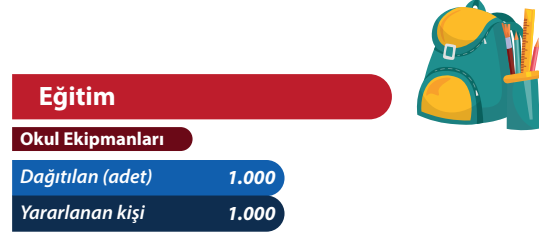
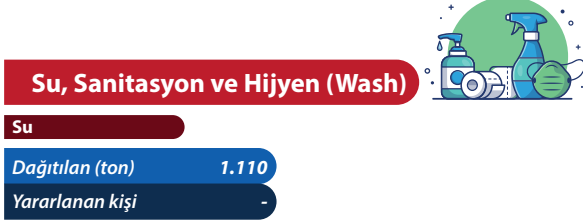
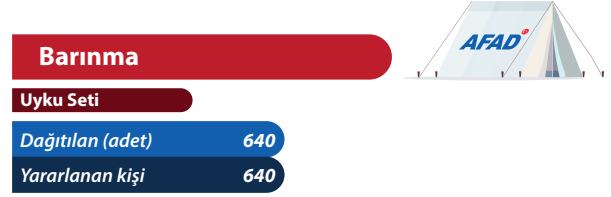
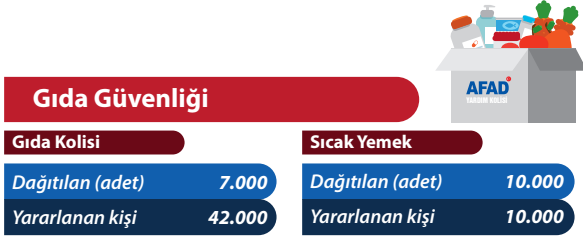
toplum kuruluşları ve Türk Kızılay ile birlikte Yemen'e 5.400 ton insani yardım malzemesi ulaştırılmıştır. Dağıtılan malzemelerin toplam maliyeti 1,79 milyon ABD Doları'dır.

2017 yılında ise AFAD, BM'nin Yemen'deki insani yardım operasyonlarına katkıda bulunmak amacıyla UNICEF'e 1 milyon ABD Doları aktarmıştır. Buna ilaveten, Türkiye Cumhuriyeti Sağlık Bakanlığı 100 yatak kapasiteli 2 sahra hastanesi Yemen'e göndermiştir.

2019 yılında AFAD tarafından Nisan ayında 7.000 gıda paketi, 640 uyku seti, 850 battaniye ve 1.000 okul çantası ve kırtasiye malzemesi Yemen'deki ihtiyaç sahibi kişilere ulaştırılmıştır. Bu görev için toplam 300.000 ABD Doları harcanmıştır. 2019 yılı Mayıs ve Ağustos ayları arasında Yemen'de insani yardım faaliyetleri gerçekleştiren AFAD insani yardım ekibi marifetiyle 28.351 gıda paketi ihtiyaç sahiplerine ulaştırılmıştır. Ayrıca, Ramazan ayı boyunca ihtiyaç sahibi 10.000 kişiye sıcak yemek ve 1.110 ton içme suyu sağlanmıştır. Ayrıca, Yemen'de süregelen iç savaş kamu hizmetlerinin neredeyse tamamen çökmesine sebep olmuştur. Bu kapsamda tıbbi yardıma ihtiyaç duyan halka sağlık hizmeti sağlamak amacıyla 'iki mobil klinik hizmeti' projesi gerçekleştirilmiştir.

AFAD'ın 2019 yılı içerisinde bölgeye ulaştırdığı yardımların toplam tutarı 1.250.000 ABD Doları tutarında olup, dağıtılan yardımlardan 268.466 kişi faydalanmıştır.

Dünyanın en kötü insani krizi olarak nitelendirilen Yemen krizi, AFAD'ın yakından izlediği bir insani kriz olmuştur. İç savaşın patlak vermesinden ve ülkede yardım sağlama konusundaki kısıtlamalar gibi tüm zorluklara rağmen 2009 yılından bu yana AFAD Yemen'deki krize yaklaşık 6.765.000 ABD Doları ayırmıştır.

Infografik 12. 2019 yılında Yemen'de AFAD tarafından dağıtılan insani yardımların dağılımı

Gıda paketi dağıtımı
El Cavf, Yemen
2019

Gıda paketi dağıtımı
El Cavf, Yemen
2019

İnsani yardım dağıtımı
Marib, Yemen
2019

Çocuklara kırtasiye seti dağıtımı
Aden, Yemen
2019

SONUÇ

2009 yılında kuruluşundan bu yana, Afet ve Acil Durum Yönetimi Başkanlığı, dünyada ihtiyacı olan ülkelerin yardımına koşmayı şiar edinmiştir. AFAD 2019 yılında iç çatışmalar, krizler, doğal afetler nedeniyle mağdur durumda olan ülkelerde, toplam 10 ülkede yaklaşık 55 milyon ABD Doları (367 milyon Türk Lirası) tutarında insani yardım faaliyeti gerçekleştirmiştir. AFAD tarafından bu raporda yer alan tüm yardımlar, yalnızca yararlanıcıya ulaşan insani yardım malzemelerini kapsamakta, operasyonel ve lojistik maliyetleri yansıtılmamaktadır.

Bu raporun da gösterdiği gibi, AFAD sadece belirli olaylar karşısında uluslararası yardım çağrısında bulunan ülkelere insani yardım sağlamakla kalmamış, aynı zamanda büyük insanlık dramlarının yaşandığı Bangladeş, Yemen ve Suriye'de geniş kapsamlı ve süregelen insani yardım operasyonları sürdürmüştür. Gerçekleştirilen insani yardım faaliyetlerinin etkinliğinin artırılması ve devamlılığının sağlanması için AFAD personelinin bu bölgelerde görevlendirilmesi, bu ülkelerdeki insani yardım operasyonlarının üst düzey olmasını sağlamıştır.

AFAD'ın Fırat Kalkanı, Barış Pınarı ve Zeytin Dalı Bölgelerinde göstermiş olduğu altyapı ve insani yardım başarısı Türkiye'de yaşayan Suriyeli mültecilerin gönüllü olarak ülkelerine geri dönmek istemelerine neden olmuştur. AFAD'ın, Suriye'de yürüttüğü faaliyetler bu bölgelerin kalkınmasını hedef almıştır. Ülkemiz kurumları, AFAD koordinasyonunda Suriye'de insani yardımlara ek olarak bu bölgelerin sağlık, eğitim ve altyapı ihtiyaçlarını da yerine getirmek için çalışmaktadır. Suriye'de

yaşayanlar için ülkede iş imkânları oluşturmak için yatırımlar yapılmaktadır, gerekli mesleki eğitimler verilmektedir ve geçim kaynaklarını artırma amacıyla hazırlanan projeler desteklenmektedir. Suriye savaşı yüzünden bugüne kadar 6 milyon Suriyeli yurdundan göç etmek zorunda kalmıştır ve 5 milyon Suriyeli ülkeleri içinde yerlerinden edilmiştir. Tarihin en büyük insani krizlerinden biri olan Suriye krizi derinleştikçe, AFAD'ın Suriye'de yaptığı yardımlar ve sağladığı imkânlarda gelişmiştir.

AFAD, Suriye'nin yanı sıra 2019'da Yemen'deki faaliyetlerini de artırmıştır. Yemendeki mevcut durum, Dünyanın en dramatik insani krizi olarak nitelendirilmekte ve sürekli olarak kötüye gitmektedir. Bu sebeple, Yemen halkının mümkün olan bütün yardımlara ihtiyaçları vardır. 28 milyon nüfuslu ülkede 24 milyon kişi insani yardıma muhtaç durumdadır, binlerce çocuk yetersiz beslenme ve tedavi edilebilecek hastalıklardan vefat etmektedir. Ülkedeki altyapının neredeyse tamamı yok edilmiştir. Bu doğrultuda AFAD tarafından Yemen'de insani yardım malzemesi dağıtımlarına ek olarak sağlık kümesine hizmet veren mobil klinikler projesi yürütülmüş ve binlerce yardıma muhtaç kişiye sağlık hizmeti verilmiştir.

Sadece görünen ihtiyaçlara cevap vermek yerine, yeni yaklaşımlar, yeni projeler üreterek verimliliği ve etkinliği artırmaya özen gösteren AFAD, birçok ülkede, birçok farklı başlıkta insani yardım faaliyetlerine devam etmektedir. Ülkemizin uluslararası insani yardım koordinasyonunu 2009'dan beri üstlenen AFAD, 2019 yılında da Türkiye'nin bu alanda en çok yardım yapan ülkeler arasında yer almasına büyük katkı sağlamıştır.

¹⁴ 2019 ortalama ABD doları kurundan hesaplanmıştır.

2009 Yılından İtibaren Yapılan Toplam İnsani Yardım Miktarları

Afganistan	650.900 \$	Libya	22.207.000 \$
Arnavutluk	730.596 \$	Lübnan	10.065.000 \$
Bangladeş	6.250.768 \$	Makedonya	359.136 \$
Bosna-Hersek	906.000 \$	Malezya	282.000 \$
Bulgaristan	27.700 \$	Mısır	2.820.500 \$
Burkina Faso	100.000 \$	Moğolistan	776.000 \$
Çad	328.000 \$	Moldova	200.000 \$
Çin	5.950 \$	Moritanya	2.650.000 \$
Demokratik Kongo Cumhuriyeti	1.300.000 \$	Mozambik	1.300.000 \$
Ekvador	300.000 \$	Myanmar	10.362.000 \$
Endonezya	195.000 \$	Nepal	377.960 \$
Filipinler	700.000 \$	Nijer	5.360.000 \$
Filistin	202.146.144 \$	Özbekistan	108.000 \$
Gambiya	72.500 \$	Pakistan	198.120.800 \$
Gine	880.000 \$	Rusya	1.165.800 \$
Güney Sudan	146.269 \$	Senegal	2.650.000 \$
Haiti	5.930.000 \$	Sırbistan	259.000 \$
Irak	38.440.930 \$	Sierra Leone	860.000 \$
İran İslam Cumhuriyeti	64.600 \$	Somali	217.310.000 \$
İsrail	768.000 \$	Sudan	14.720.000 \$
İtalya	76.700 \$	Suriye	1.187.900.000 \$
Japonya	1.595.000 \$	Şili	1.005.000 \$
Kamerun	200.000 \$	Tacikistan	100.000 \$
Kırgızistan	1.848.000 \$	Tunus	2.732.000 \$
Kolombiya	100.000 \$	Uganda	100.000 \$
Kosova	61.300 \$	Ukrayna	140.000 \$
Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti	1.096.500 \$	Vanuatu	150.000 \$
Laos	25.000 \$	Vietnam	50.000 \$
Liberya	860.000 \$	Yemen	6.765.000 \$